

7. AB: Český jazyk a literatura, Mgr. Tonková: Na období 14 dní

1. MLUVNICE:

Skladba - Základní skladební dvojice PODMĚT

A) Zopakujte si a zapište do sešitu mluvnice:

Čím může být podmět vyjádřen?

<i>podstatným jménem</i>		
maminka šije	pes štěká	moudrost je neocenitelná
<i>zájmenem</i>		
oni nepřijdou	já to neudělal	to není fér
<i>přídavným jménem</i>		
vyhráli žlutí	mladí tancovali	nová vždy neznamená lepší
<i>číslovkou</i>		
dva už dorazili	třetí ani nepozdravil	několik jich ještě nepřišlo
<i>slovesem v infinitivu</i>		
žít je krásné	lhát je špatné	mluvit s plnou pusou je neslušné
<i>citoslovcem</i>		
ozvalo se pšt	bylo slyšet ostré haf	z košíku se ozvalo mňau

Pokud můžeme jednoznačně označit podmět, jedná se o podmět **vyjádřený**.

Jestliže není podmět v textu přímo napsán a poznáme ho z kontextu (v předešlé větě, podle tvaru přísudku), jedná se o podmět **nevyjádřený**.

Rozlišujeme také **všeobecný** podmět, o tom mluvíme, pokud nemůžeme určit, kdo přesně činnosti v přísudku vykonával (např. **Hlásili to v rozhlase**.).

Dále můžeme mít ve větě podmět **několikanásobný**.

B) Učebnice českého jazyka: Str. 96/2

Ve cviční rozdělte věty do dvou skupin podle podmětů vyjádřených nebo nevyjádřených. Cvičení napište do sešitu mluvnice.

Shoda podmětu s přísudkem v přičestí minulém

A) Zapiš tabulku do sešitu mluvnice.

Mužský životný v mn. č.	Měkká koncovka i	Muži pracovali .
Mužský neživ. v mn. č.	Tvrdá koncovka y	Stroje pracovaly .
Ženský v mn. č.	Tvrdá koncovka y	Ženy pracovaly .
Střední v mn. č.	Pozor! v koncovka a	Zvířata pracovala .

Pokud je podmět **několikanásobný**, řídíme se rodem mužským životným, pokud je ve větě, píšeme **-li**.

Pokud je podmět nevyjádřený, řídíme se rodem mužským životným, píšeme **-li!**
Pamatuj!!!! Děti – ty děti jako ty ženy. Děti **plakaly!**

B) Učebnice českého jazyka: Str. 98/7,8

- obě cvičení napište do sešitu mluvnice, podtrhněte podmět rovně, přísudek vlnovkou

2. SLOH: Charakteristika

Přečtěte si ukázkou str. 170/3

- do slohového sešitu: Přečtěte si ukázkou ze cvičení 3. Do sešitu vypracujete úkoly pod textem- a, b, c, d, e

3. LV: Literární pojmy

- čtete knihu do čtenářského deníku
- zopakujte si literární pojmy, **bude test!!!**

Literatura se dělí na tři základní literární druhy:

- 1. Lyrika** = nemá děj, vyjádření pocitů a nálad (**poezie – verše - rýmy**)
- 2. Epika** = vyjadřuje děj příběhu (**próza**)
- 3. Drama** = divadlo divadelní drama, děj je ztvárněn herci na jevišti (**scénář**)

EPICKÉ LITERÁRNÍ ŽÁNRY - většinou psané **prózou** (souvislý text) i **veršem**

Bajka – alegorický příběh psaný veršem i prózou. Na jeho konci je nějaké mravoučné poučení. Hlavní postavy jsou zvířata s lidskými vlastnostmi.

Zakladatelem evropské je Ezop.

Báje = mýty – příběhy lidí o vzniku světa, vystupují v nich bohové a mytologické bytosti

Legenda – veršované nebo prozaické vyprávění o životě svatých např. O Svaté Ludmile, O Svatém Václavovi

Pověst – příběh s pravdivým jádrem, příběhy lidové slovesnosti, které se týkají historie, vážou se k určitému místu, historii, vzniku erbu, rodové, o hradech a zámcích, o lidech.

Pohádky – žánr ústní lidové slovesnosti, netýká se historické události, jsou to vymyšlené příběhy se šťastným koncem, lidové a umělé pohádky

Povídka – kratší vypravování s malým počtem postav a jednoduchým dějem
– dobrodružná, historická, psychologická, humorná, s idylickým pohledem na svět – humoreska

Epos – epický veršované vyprávění popisující život hrdinů a jejich činy- hrdinské eposy, pomalý spád děje, zasahují do něj nadpřirozené bytosti a bohové– „Epos o Gilgamešovi“

Román – příběh s rozvětveným dějem a větším množstvím postav, které procházejí vývojem, dobrodružný, historický, fantasy, milostný, humoristický....

Kronika – popisuje historické události, tak jak jdou historicky po sobě